

Rassenbulletin bladrammenas en gele mosterd (stoppelgewassen) 2023

Auteur: Johan Wander

Datum: mei 2023

Financiering CGO groenbemesters: Plantum NL / zaadhuizen.

Uitvoerende organisatie: Delphy team onderzoek akkerbouw

Bij de keuze voor een soort en ras groenbemester is de resistentie tegen nematoden van groot belang. Nu een groot aantal rassen bladrammenas resistent is tegen het maïswortelknobbelaaltje *Meloidogyne chitwoodi*, is in 2021 besloten om de indeling van de rassen op de rassenlijst sterk te veranderen. De rassen zijn nu ingedeeld in 4 groepen op basis van de resistenties tegen *Meloidogyne chitwoodi* en tegen het witte bietencyste-aaltje. Rassen met een lage resistentie tegen het bietencyste-aaltje en geen resistentie tegen *Meloidogyne chitwoodi* worden gerubriceerd als B ras en worden dus beperkt aanbevolen.

Bladrammenas en gele mosterd worden veel gebruikt als groenbemester op akkerbouw-bedrijven waar suikerbieten een belangrijke plaats in het bouwplan innemen. De gewassen leveren een bijdrage aan het organische stofgehalte en leggen stikstof vast voor het volggewas. Bij de keuze tussen bladrammenas en gele mosterd is vooral de mogelijke zaaitijd van belang; gele mosterd kan later in het seizoen gezaaid worden dan bladrammenas.

Het telen van een ras resistent tegen *Meloidogyne chitwoodi* komt minimaal overeen met het effect van zwarte braak op *Meloidogyne chitwoodi*.

Bladrammenas en gele mosterd zijn waardplant voor bietencyste-aaltjes. Rassen kunnen daarom alleen op de rassenlijst geplaatst worden als ze een bepaald resistentieniveau hebben tegen het witte bietencyste-aaltje. Aan de hand van de resultaten van pottenproeven wordt deze resistentie ingedeeld in de klassen 70 tot 90% reductie (Pf/Pi-waarde 0,1 – 0,3) en meer dan 90% reductie (Pf/Pi < 0,1). Naarmate vanaf augustus later wordt gezaaid, kan vanwege de afnemende bodemtemperatuur weinig bestrijding door lokking verwacht worden. Bij vroege zaai en hoge bodemtemperatuur kan een beperkte bestrijding verkregen worden.

Bij de keuze van een ras is de snelheid van grondbedekking een belangrijk criterium omdat een ras met een hoge score een betere onkruidonderdrukking geeft. De score voor laathheid bloei is van belang in verband met het onderploegen. Een ras dat later bloeit (hoge score), geeft zodoende minder kans op opslag.

Overzicht raseigenschappen bladrammenas gemiddeld over de jaren 2017 t/m 2022, onderzoek uitgevoerd op kleigrond in Oostelijk Flevoland en op zandgrond in Zuidoost-Nederland. Hergroei uitgevoerd bij zaai in juli op zandgrond.

Ras ¹	Rubricering ²	Resistentie tegen witte bietencyste-aaltje (Pf/Pi-waarde) ³	Resistentie tegen <i>M. chitwoodi</i> ⁴	Snelheid grondbedekking ⁵	Laathheid bloei ⁵	Mate van knolontwikkeling ⁵	Lengte (rel. 100 = 110 cm)	Resistentie tegen <i>Alternaria</i> ^{5,6}	Hergroei na maaien ⁵
Angus	A	< 0,1	R	8	8,5	8,5	110	7,5	7
Cordoba	A	<0,1	R	8	8	8	133	7,5	6
Doublet	A	< 0,1 ⁷	R	7,5	8,5	8	95	7	7

Tabel 1

Ras ¹	Rubri- cering ²	Resistentie tegen witte bietencyste- aaltje (Pf/Pi-waarde) ³	Resistentie tegen <i>M.</i> <i>chitwoodi</i> ⁴	Snelheid grondbe- dekking ⁵	Laat- heid bloei ⁵	Mate van knol-ontwik- keling ⁵	Lengte (rel. 100 = 110 cm)	Resis-tentie tegen <i>Alter- naria</i> ^{5,6}	Hergroei na maaien ⁵
Tabel 2									
Cobra	A	0,1 - 0,3	R	8	8,5	7,5	102	7,5	7
Control	A	0,1 - 0,3	R	8	8,5	8,5	108	7,5	7
Triangel	A	0,1 - 0,3	R	8	8,5	7,5	83	7	7
Anaconda	A	0,1 - 0,3 ⁷	R	8	8	7	117	7	6,5
Valencia	A	0,1 - 0,3	R	8	8	8,5	119	7,5	6,5
Tajuna	A	0,1 - 0,3	R	8	7,5	8	118	7	6,5
Geron	A	0,1 - 0,3	R	8	7	9	121	7,5	5,5
Toledo	A	0,1 - 0,3	R	8	6,5	9	119	7,5	5,5
Jorba	A	0,1 - 0,3	R	7,5	8,5	8	117	7,5	6
Radetzky	A	0,1 - 0,3	R	7,5	8,5	8	67	7	7,5
Terranova	A	0,1 - 0,3	R	7,5	8,5	7,5	81	7	7
Dracula	A	0,1 - 0,3 ⁷	R	7	8,5	9	46	5	7,5
Tabel 3									
Doublemax	A	< 0,1	⁸	8	8,5	8	121	7,5	6
Amigo	A	< 0,1		8	8,5	8,5	132	7,5	6,5
Colonel	A	< 0,1 ⁷		8	8,5	9	132	7,5	5,5
Adios	A	< 0,1 ⁷		7,5	7	8,5	60	6	7,5
Final	A	< 0,1 ⁷		7,5	7	8,5	59	6,5	7,5
Baracuda	A	< 0,1		7,5	9	6,5	83	7,5	7
Comet	A	< 0,1		7,5	9	8,5	119	8	6
Edwin	A	< 0,1		7,5	8,5	7	102	7	7,5
Reset	A	< 0,1		7,5	8,5	7,5	76	7	6,5
Tiberius	N	< 0,1	⁸	8	8,5	8	96	8	6,5
Tabel 4									
Radical	B	0,1 - 0,3		8	9	8,5	70	6,5	7,5
Adagio	B	0,1 - 0,3		8	8,5	8	99	6,5	7
Agronom	B	0,1 - 0,3		8	8,5	7,5	87	7	7
Arminta	B	0,1 - 0,3		8	8,5	7	77	6	7
Eagle	B	0,1 - 0,3		8	8,5	7,5	95	7	6,5
Pallas	B	0,1 - 0,3		8	8,5	7,5	92	7	7
Brutus	B	0,1 - 0,3 ⁷		8	8	8,5	125	8	6
Defender	B	0,1 - 0,3		8	8	8,5	124	8	6,5
Guillotine	B	0,1 - 0,3 ⁷		8	8	8	114	7,5	6,5
Mercator	B	0,1 - 0,3		8	8	8	106	6,5	6
Cosmos	B	0,1 - 0,3		7,5	8,5	8	95	7,5	7
Image	B	0,1 - 0,3		7,5	8,5	8,5	114	7,5	6,5
Serum	B	0,1 - 0,3		7,5	8,5	6,5	105	7,5	6,5
Adam	B	0,1 - 0,3		7,5	7,5	7,5	131	7,5	6,5
Evergreen	B	0,1 - 0,3		7	9	7,5	72	5,5	7
Adventure	B	0,1 - 0,3	⁸	7	8,5	8,5	103	7	6
Contra	B	0,1 - 0,3		7	8,5	8	100	6,5	7
2 jaar onderzocht									
Almeria		< 0,1		8,5	8,5	8,5	126	7,5	7
Marcus		< 0,1		8	9	7,5	77	8	7
Vilada		0,1 - 0,3		8	8,5	7,5	112	6,5	6,5
Temuco		0,1 - 0,3		7,5	8,5	8	114	7	6,5
Tobarra		0,1 - 0,3		7,5	7,5	8,5	128	7,5	6
Carrera		0,1 - 0,3		7	8,5	8	100	7	6

Overzicht raseigenschappen gele mosterd gemiddeld over de jaren 2017 t/m 2022, onderzoek uitgevoerd op kleigrond in Oostelijk Flevoland en op zandgrond in het Zuidoost-Nederland.

Ras ¹	Rubricering ²	Resistentie tegen witte bietencysteaaltje (Pf/Pi-waarde) ³	Snelheid grondbedekking ⁵	Laatheid bloei ⁵	Lengte (rel. 100 = 114 cm)	Stevigheid ⁵	Resistentie tegen Alternaria ^{5,6}
Iris	A	0,1 - 0,3	8,5	8,5	100	8	7
Ultimo	A	0,1 - 0,3	8,5	8,5	97	7,5	7
Venice	A	0,1 - 0,3	8	9	91	8,5	6,5
Accent	A	0,1 - 0,3	8,5	8	110	7,5	7
Conceptone	A	<0,1	8	8,5	102	6	6,5
Carline	A	0,1 - 0,3	8	8,5	99	8	6,5
Cezanne	A	0,1 - 0,3	8	8,5	95	8	7
Emilia	A	0,1 - 0,3	8	8,5	92	7,5	7
Floraine	A	0,1 - 0,3	8	8,5	93	8	7
Forenza	A	0,1 - 0,3	8	8,5	96	8,5	7
Lucida	A	0,1 - 0,3	8	8,5	95	8,5	6,5
Passion	A	0,1 - 0,3	8	8,5	101	8	7
Topas	A	0,1 - 0,3	8	8,5	102	7,5	7
Turbo	A	0,1 - 0,3	8	8,5	99	7,5	7
Victoria	A	<0,1	8	8	111	6,5	6,5
Architect	A	0,1 - 0,3	8	8	99	8,5	6,5
Panter	A	0,1 - 0,3	8	8	100	6,5	7
Saloon	A	0,1 - 0,3	8	8	110	7,5	7
Vitaro	A	0,1 - 0,3	8	8	100	8	7
Master	B	0,1 - 0,3	8	7,5	107	7	7
Celeste	B	0,1 - 0,3	8,5	7	104	7,5	7
Odette	N	0,1 - 0,3	8	8,5	100	8,5	7
Fox	N	<0,1	8	8	97	8,5	7
2 jaar onderzocht							
Brisant		<0,1	8	8	99	9	7

¹ De volgorde van de rassen per tabel is gebaseerd op 1) de rubricering, 2) de combinatie van snelheid grondbedekking en laatheid bloei, 3) snelheid grondbedekking, 4) laatheid bloei, 5) BCA-resistentie, 6) rasnaam.

² Rubricering in de Rassenlijst: A = algemeen aanbevolen ras; B = beperkt aanbevolen ras; N = nieuw aanbevolen ras.

³ Pf/Pi-waarde; laag cijfer betekent een hoge mate van resistentie; Pf/Pi-waarde < 0,1 = BCA 1; - = nog niet bekend.

⁴ R = resistent tegen het maïswortelknobbelaaltje (*M. chitwoodi*); relatieve vatbaarheid t.o.v. het gemiddelde van de niet resistente rassen Radical en Siletina kleiner dan 6%. ⁵ Een hoog cijfer betekent resp. een vlotte grondbedekking, late bloei, weinig knolvorming, stevig gewas, goed resistent tegen Alternaria, goede hergroei na maaien. De cijfers van de twee soorten (gele mosterd en bladrammenas) zijn niet onderling vergelijkbaar.

⁶ Het betreft Alternaria-soorten welke alleen op kruisbloemigen voorkomen. Kans op overdracht van groenbemester op cultuurgewas is alleen aanwezig bij koolgewassen of koolzaad. O.a. bieten, aardappelen, uien en peen lopen geen gevaar, omdat het andere Alternaria-soorten betreft.

⁷ Cijfer Pf/Pi berust op oud onderzoek

⁸ Ras is nog in onderzoek voor resistentie tegen *M. chitwoodi*

Dit bulletin wordt gepubliceerd onder de verantwoordelijkheid van de CSAR (Commissie Samenstelling Aanbevelende Rassenlijst). Bronvermelding: "CSAR, Aanbevelende Rassenlijst 2024".

Copyright: ©2023 Wageningen, Delphy. Alle rechten voorbehouden. | [disclaimer](#)